

Београд -- На данашњи дан пре 65 година рођен је некадашњи премијер Србије Зоран Ђинђић, који је убијен у атентату 12. марта 2003. године.

Ђинђић је био српски политичар и државник, филозоф и доктор филозофије, један од 13 интелектуалаца који су обновили рад предратне Демократске странке, дугогодишњи председник Демократске странке, градоначелник Београда (1997) и председник Владе Републике Србије од 2001. до 2003, када је убијен.

Зоран Ђинђић је 1994. постао председник Демократске странке. Био је посланик у прва три вишестраначка сазива Народне скупштине и у Већу република Скупштине СРЈ.

Након низа масовних протеста због тога што је републичка влада поништила изборе током 1996/97, Ђинђић је 21. фебруара 1997. постао председник Скупштине града Београда.

Са Српским покретом обнове Вука Драшковића и Грађанским савезом Србије Весне Пешић створио је коалицију „Заједно“, која се распала само четири месеца након своје победе.

Ђинђић је смењен са места председника Скупштине Београда гласовима Социјалистичке партије Србије, Српске радикалне странке и Српског покрета обнове.

Ђинђић је убијен у Београду на степеништу зграде седишта Владе Србије 12. марта 2003. у 12:23.

Погођен је једном у груди, метком који је пробио његово срце и убио га скоро тренутно. Брзо је одведен у болницу, где је примењен одговарајући поступак, али је његова смрт, ипак, проглашена један час касније. Према званичном Владином саопштењу, Ђинђић није био при свести након доласка у болницу. Његов телохранитељ Милан Веруовић је такође био тешко рањен у стомак од другог хица.

Оба метка, снајпером, са 130 метара удаљености, испалио је полицијски специјалац Звездан Јовановић, са прозора зграде Завода за фотограметрију. Јовановић је током своје завршне речи на суђењу поводом убиства Зорана Ћинђића изјавио да никада није на човека пуцао из снајпера, односно да није обучени снајпериста.

Свих 12 оптужених за убиство премијера Зорана Ћинђића је осуђено на дугогодишње казне затвора. Милорад Улемек и Звездан Јовановић осуђени су на 40 година.

Убиству тадашњег председника Владе је претходило неколико ранијих неуспелих напада.

Најпознатији неуспели атентат изведен је у јутро 21. фебруара 2003. године, када је Дејан Миленковић Багзи, члан тзв. земунског криминалног клана, возећи камионет ауто-путем, код Београдске арене, покушао да заустави аутомобил у којем је био премијер, док су у заседи поред ауто-пута, наоружани минобацачима и аутоматским пушкама, чекала четворица атентатора.

Ипак, Ћинђић је, захваљујући деловању обезбеђења, тада избегао озбиљне повреде и преживео покушај убиства.

Десет година од првог споменика, Београд још чека

Прошло је и тачно десет година откако је Ћинђићу подигнут први и засад једини споменик у Србији - у Прокупљу. Ћинђић је у делу вајара Здравка Јоксимовића приказан у ходу, са руком спремно за руковање.

Земљиште је уступила општина, а израду су финансирали сада покојна мајка премијера Мила Ћинђић и његови пријатељи.

У Београду засад нема споменика Зорану Ћинђићу, упркос низу обећања у претходној деценији. Садашњи председник Србије Александар Вучић, некада велики Ћинђићев политички противник, најавио је да ће он бити постављен у центру града, на Студентском тргу 2018. године, када се буде обележавала 15. годишњица од атентата.

"У Србији су реформатори страдали и због тога што Срби од емоција и острашћености не виде даље", рекао је Вучић и искористио прилику да наведе да ДС до 2012. "није нашла за сходно да подигне споменик Ћинђићу".

У току је и конкурс који је расписао Град Београд, а стручни жири је у јулу сузио избор на шест од укупно 40 пристиглих радова. Победничко решење ће бити изабрано у октобру.

(Б92)

